

РЕГИОНАЛ ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

СССРДА МИЛЛИЙ МУНОСАБАТЛАРНИНГ РИВОЖЛАНИШИ: ТЕНДЕНЦИЯЛАР, ТАЖРИБА, МУАММОЛАР, УЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШ Йўллари

КПСС Марказий Комитети Давлат-ҳуқуқ бўлими миллатлараро муносабатлар кичик бўлими мудирининг ўринбосари А. А. САЗОНОВ доклады

Мамлакатимизда миллатлараро муносабатларни такомиллаштиришнинг долзарб муаммолари ўрта Осиё республикалари ва Қозғистон регионининг илмий-амалий конференцияси муҳомамасига қўйилган региондаги иттифодли республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, олимлар, идеология ходимлари КПСС Марказий Комитетининг бўлажак Пленумига тайёргарлик қилишга ўз ҳиссаларини қўшиб иштирокчиларини таъкидлаб кўрсатмоқда.

Миллий сиебатнинг ютуқлари доқладда тартибда бафасиел муқаббатнинг ҳоқри ҳолатини шу ютуқларнинг объектив баҳолаб бўлмади. Аммо биз, умумий ҳонадонимизда нималар рўй берди, деган саволга жавоб қайтармасак ҳолсона иш тутмаган бўлар эдик.

Олмаопада 1986 йил декабрида бўлиб ўтган воқеалар, кейинги йилларда Тоғли Қорабодга ва унинг тефарағига Озарбайжон ва Арманистонда рўй берган воқеалар бир қанча ҳалқлар намонидатларининг автотомчиллик қаракатлари, Болтнубўйидаги, Украина ва Молдавиядаги жараёнлардан биз қандай ҳулосалар чиқаришимиз керак.

Тарихий ғалабаларни камситмай, ишларнинг ҳолатини танқидий таҳлил қилиш лозим. Кейинги йилларда бир қанча регионларда миллатлараро муносабатларнинг кескинлашганини, миллатчилик, шовинизм машамашларни сабабларининг илдизлари ўтмишдаги ўн йилликларга бориб тақалади. Умумий ҳонадонимизда нималар бўлди, деган саволга XIX партия конференцияси жавоб қайтарди:

— Советлар кўпмиллатли давлатини тузишнинг биринчи, илк ленинча босқичига ҳос жүрчилик бой берди қўйилади; — ленинча миллий сиебат принципларинан чекени содир бўлди; — шакста сиебатининг даврида қонунчиликни бузиш, 30, 40-йилларда, 50-йилларнинг бошларида ҳатто бир қанча ҳалқларга қарши нафр-зўлим, репрессиялар рўй берди;

— миллий масалани ҳал этишда эришилган натижалар муқлақлаштириб юборилди; — бу соҳадаги салбий тенденциялар тилга олинмади; — миллий худбинлик ва кибр-ҳаво, маҳаллийчилик ва тайёрга айёрлик қўришиларига муносив партиявий баҳо берилмади.

XIX партия конференцияси миллий сиебатнинг ленинча нормалари ва принципларини иччилик ва сабот билан иқодий ривожлантириш, уларни бузишлар ва сувийиқ ишқилликлардан қатъият билан ҳалос этиш вазифининг тарихий аҳамиятта молик вазира, деб белгилаб берди. Марксча-ленинча интернационалист идеологияси бунинг учун асос бўлиб хизмат қилади, бу идеология шовинизм ва миллатчиликнинг ҳар қандай турлари билан қиқширмайди.

Шунда қилиб, миллий муносабатлар ривожланишининг айрим муаммолари: тенденциялар, тажриба муаммоларига ўтайлик.

Маълумки, биз миллатлараро муносабатлар соҳасидаги ишларнинг аҳволин таҳлил қилар эканмиз, бунда экономика, сиебат, социал, ҳуқуқий жиқатларга, экология жараёнларига, тил, маданият, турмуш, ағъаналар, урф-одатлар, психология масалаларига муружаат этишимизни социалистик қурилиш тажрибамиз тақдирлаб турибди. Бунинг маъносини шуки, кўп миллатли мамлакатимиз социал турмушининг қайси ҳолатини таҳлил қилмайлик, албатта, миллий муносабатлар, унинг ҳар иқки даражасига — иқтимоий ва шахсий даражасига таалуқли муносабатларга бориб тақалмаз.

КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси қўпгина назарий ва амалий саволларга жавоб қайтарди, КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрел Пленумининг, КПСС XXVII съездининг йўлги мувофиқ жамиятни янгилаш прогнозлари ва истиқболларини тақдирлади. Бу нарсалар конференциянинг миллатлараро муносабат масалаларига онд материалларда акс этирилди.

Бу соҳада революцион ўзгаришлар қилмай туриб, қайта қуриш вазибаларини муваффақиятлик ҳал этиб бўлмастганини таҳлил натижалари кўрсатмоқда. Шу босдан ҳам КПСС Марказий Комитети маъзур масалага бағишланган Пленумига тайёргарлик қилиш чоғида олимларнинг, партия совет ходимларининг фикрини эшитишни зарур, деб тоғди ва бир қанча регионал конференциялар ўтказиш еосининг қўллаб-қувватлади. Биринчи бўлиб, сизларнинг конференциянгиз ўтказилди.

Умуман мамлакатдаги ўзгаришлар қилмай туриб, қайта қуриш вазибаларини муваффақиятлик ҳал этиб бўлмастганини таҳлил натижалари кўрсатмоқда. Шу босдан ҳам КПСС Марказий Комитети маъзур масалага бағишланган Пленумига тайёргарлик қилиш чоғида олимларнинг, партия совет ходимларининг фикрини эшитишни зарур, деб тоғди ва бир қанча регионал конференциялар ўтказиш еосининг қўллаб-қувватлади. Биринчи бўлиб, сизларнинг конференциянгиз ўтказилди.

Урта Осиё республикалари ва Қозғистоннинг «Ошкоралик ва иқтимоий турмушнинг демократизация шарафиди» миллатлараро муносабатларни такомиллаштириш долзарб муаммолари» мавзудаги регион илмий-амалий конференцияси 24 февраль куни Тошкентда ўзининг давом этирди. Ўзбекистон, Қозғистон, Қирғизистон, Тоғжонистон, Туркменистон Компартиялари Марказий Комитетларининг секретарлари, КПСС Марказий Комитетининг маъзур ходимлари, КПСС

Марказий Комитети ҳузурдаги Марксизм-ленинизм институтининг ҳамда КПСС Марказий Комитети ҳузурдаги Иқтимоий фанлар академиясининг, СССР Фанлар академиясининг бир қанча институтларининг олимлари бошқарилган секцияларнинг маъзурларда кичик муносабатларга ағъ олиб кетди.

Қароқ республикалар делегацияларининг вакиллари, партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, конферанциянинг бошқа қатнашчилари бир қанча муҳим масалаларни муҳокама қилишди.

«Жамиятда маънавий жараёнлар ва интернационалист тафаккурни шакллантириш. Миллий муносабатлар ва дин» деган мавзуда фикрлашиб олдилар.

Докладлар ва нутқларда, семинар вақтида бўлган мунозараларда партия аппаратини қайта тузиш асосан яқунланган тармоқ бўлимлари парқатиб юборилган, партия комитетларининг комиссиялари тузилган ҳозирги шaroитда шаҳар ва район партия комитетларининг иши янги мазмун касб этиши лозимлиги тақдирланди.

Хозирнинг ўзидаёқ қўпчилик партия ташкилотлари маъмуриятчиликдан, совет ва ҳўжалик органлари ўринини босишдан воз кечмоқдалар, иқодий изиланиш ишларига бораётган шaroитларда оғизда эмас, балки амалда сиесий рақобарлик органлари сифатида ҳаражат қилишга иштирокчилар.

Семинарда барча шаҳар ва район партия комитетлари учун партиянинг ҳозирги қадрлар сиебатини амалга ошириш энг муҳим йўналиш билан мустаҳкамлаш учун кўп иш қилинди. Бу ишнинг самараси аввало социал-муқосдий ривожланишда баъзи иқодий ўзгаришларда, республикадаги маънавий

нишларини фош этишлари; қайта қуриш учун курашда барча иқтимоий қучларнинг жиқлашувига эришилари керак.

Иқтисодий ислохотин, корхоналар ва ташкилотлар ҳўжалик юртишининг янги системасига ўтишини, барча ишлаб чиқариш бўғинларида ҳўжалик ҳисоби муносабатларининг қарор топишини сиесий жиқатдан таъминлаш — партия комитетларининг энг муҳим вазибасидир.

Семинар қатнашчилари адабиёт, маданият ва санъат арборлари, оммавий ақборот воситаларининг ходимлари ва республика иқодкор зиёлиларининг бошқа номандаларини билан учрашдилар, бу учрашуларда қайта қуришни чуқурлаштириш масалалари ҳузусида рўй-роқ гаплагили олинди. Партия комитетларининг секретарлари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг «Қўёш» илмий-ишлаб чиқариш комплекси объектларида фундаментал ва амалий фан равандининг ифтузули йўналишлари билан жўда қизиқиб танишдилар.

Партия активларининг Тошкент шаҳри кооператорлари билан учрашуви мароқли ва программасини амалга оширишдаги мушаррафликларни қўриб қолди.

«Жамиятда маънавий жараёнлар ва интернационалист тафаккурни шакллантириш. Миллий муносабатлар ва дин» деган мавзуда фикрлашиб олдилар.

Докладлар ва нутқларда, семинар вақтида бўлган мунозараларда партия аппаратини қайта тузиш асосан яқунланган тармоқ бўлимлари парқатиб юборилган, партия комитетларининг комиссиялари тузилган ҳозирги шaroитда шаҳар ва район партия комитетларининг иши янги мазмун касб этиши лозимлиги тақдирланди.

Хозирнинг ўзидаёқ қўпчилик партия ташкилотлари маъмуриятчиликдан, совет ва ҳўжалик органлари ўринини босишдан воз кечмоқдалар, иқодий изиланиш ишларига бораётган шaroитларда оғизда эмас, балки амалда сиесий рақобарлик органлари сифатида ҳаражат қилишга иштирокчилар.

Семинарда барча шаҳар ва район партия комитетлари учун партиянинг ҳозирги қадрлар сиебатини амалга ошириш энг муҳим йўналиш билан мустаҳкамлаш учун кўп иш қилинди. Бу ишнинг самараси аввало социал-муқосдий ривожланишда баъзи иқодий ўзгаришларда, республикадаги маънавий

нишларини фош этишлари; қайта қуриш учун курашда барча иқтимоий қучларнинг жиқлашувига эришилари керак.

Иқтисодий ислохотин, корхоналар ва ташкилотлар ҳўжалик юртишининг янги системасига ўтишини, барча ишлаб чиқариш бўғинларида ҳўжалик ҳисоби муносабатларининг қарор топишини сиесий жиқатдан таъминлаш — партия комитетларининг энг муҳим вазибасидир.

Семинар қатнашчилари адабиёт, маданият ва санъат арборлари, оммавий ақборот воситаларининг ходимлари ва республика иқодкор зиёлиларининг бошқа номандаларини билан учрашдилар, бу учрашуларда қайта қуришни чуқурлаштириш масалалари ҳузусида рўй-роқ гаплагили олинди. Партия комитетларининг секретарлари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг «Қўёш» илмий-ишлаб чиқариш комплекси объектларида фундаментал ва амалий фан равандининг ифтузули йўналишлари билан жўда қизиқиб танишдилар.

Партия активларининг Тошкент шаҳри кооператорлари билан учрашуви мароқли ва программасини амалга оширишдаги мушаррафликларни қўриб қолди.

«Жамиятда маънавий жараёнлар ва интернационалист тафаккурни шакллантириш. Миллий муносабатлар ва дин» деган мавзуда фикрлашиб олдилар.

Докладлар ва нутқларда, семинар вақтида бўлган мунозараларда партия аппаратини қайта тузиш асосан яқунланган тармоқ бўлимлари парқатиб юборилган, партия комитетларининг комиссиялари тузилган ҳозирги шaroитда шаҳар ва район партия комитетларининг иши янги мазмун касб этиши лозимлиги тақдирланди.

Хозирнинг ўзидаёқ қўпчилик партия ташкилотлари маъмуриятчиликдан, совет ва ҳўжалик органлари ўринини босишдан воз кечмоқдалар, иқодий изиланиш ишларига бораётган шaroитларда оғизда эмас, балки амалда сиесий рақобарлик органлари сифатида ҳаражат қилишга иштирокчилар.

Семинарда барча шаҳар ва район партия комитетлари учун партиянинг ҳозирги қадрлар сиебатини амалга ошириш энг муҳим йўналиш билан мустаҳкамлаш учун кўп иш қилинди. Бу ишнинг самараси аввало социал-муқосдий ривожланишда баъзи иқодий ўзгаришларда, республикадаги маънавий

нишларини фош этишлари; қайта қуриш учун курашда барча иқтимоий қучларнинг жиқлашувига эришилари керак.

Иқтисодий ислохотин, корхоналар ва ташкилотлар ҳўжалик юртишининг янги системасига ўтишини, барча ишлаб чиқариш бўғинларида ҳўжалик ҳисоби муносабатларининг қарор топишини сиесий жиқатдан таъминлаш — партия комитетларининг энг муҳим вазибасидир.

Семинар қатнашчилари адабиёт, маданият ва санъат арборлари, оммавий ақборот воситаларининг ходимлари ва республика иқодкор зиёлиларининг бошқа номандаларини билан учрашдилар, бу учрашуларда қайта қуришни чуқурлаштириш масалалари ҳузусида рўй-роқ гаплагили олинди. Партия комитетларининг секретарлари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг «Қўёш» илмий-ишлаб чиқариш комплекси объектларида фундаментал ва амалий фан равандининг ифтузули йўналишлари билан жўда қизиқиб танишдилар.

Партия активларининг Тошкент шаҳри кооператорлари билан учрашуви мароқли ва программасини амалга оширишдаги мушаррафликларни қўриб қолди.

«Жамиятда маънавий жараёнлар ва интернационалист тафаккурни шакллантириш. Миллий муносабатлар ва дин» деган мавзуда фикрлашиб олдилар.

ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАР, ҚИЗГИН МУНОЗАРА

Урта Осиё республикалари ва Қозғистоннинг «Ошкоралик ва иқтимоий турмушнинг демократизация шарафиди» миллатлараро муносабатларни такомиллаштириш долзарб муаммолари» мавзудаги регион илмий-амалий конференцияси 24 февраль куни Тошкентда ўзининг давом этирди.

Ўзбекистон, Қозғистон, Қирғизистон, Тоғжонистон, Туркменистон Компартиялари Марказий Комитетларининг секретарлари, КПСС Марказий Комитетининг маъзур ходимлари, КПСС

Марказий Комитети ҳузурдаги Марксизм-ленинизм институтининг ҳамда КПСС Марказий Комитети ҳузурдаги Иқтимоий фанлар академиясининг, СССР Фанлар академиясининг бир қанча институтларининг олимлари бошқарилган секцияларнинг маъзурларда кичик муносабатларга ағъ олиб кетди.

Қароқ республикалар делегацияларининг вакиллари, партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, конферанциянинг бошқа қатнашчилари бир қанча муҳим масалаларни муҳокама қилишди.

«Жамиятда маънавий жараёнлар ва интернационалист тафаккурни шакллантириш. Миллий муносабатлар ва дин» деган мавзуда фикрлашиб олдилар.

«Жамиятда маънавий жараёнлар ва интернационалист тафаккурни шакллантириш. Миллий муносабатлар ва дин» деган мавзуда фикрлашиб олдилар.

«Жамиятда маънавий жараёнлар ва интернационалист тафаккурни шакллантириш. Миллий муносабатлар ва дин» деган мавзуда фикрлашиб олдилар.

«Жамиятда маънавий жараёнлар ва интернационалист тафаккурни шакллантириш. Миллий муносабатлар ва дин» деган мавзуда фикрлашиб олдилар.

РАҚБАРЛИКНИНГ СИЁСИЙ МЕТОДЛАРИНИ ЭГАЛЛАЙЛИК

Илгари хабар берилгандек, 20—23 февраль кунлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига шаҳар ва район партия комитетлари биринчи секретарларининг республика семинари бўлди. Уш куни мубайида партия XXVII съезди ва КПССнинг XIX Бутуниттифоқ конференцияси қарорлари асосда партиявий ишни қайта қуришнинг долзарб муаммолари жоқурилик билан муҳокама қилинди.

Докладлар ва нутқларда, семинар вақтида бўлган мунозараларда партия аппаратини қайта тузиш асосан яқунланган тармоқ бўлимлари парқатиб юборилган, партия комитетларининг комиссиялари тузилган ҳозирги шaroитда шаҳар ва район партия комитетларининг иши янги мазмун касб этиши лозимлиги тақдирланди.

Хозирнинг ўзидаёқ қўпчилик партия ташкилотлари маъмуриятчиликдан, совет ва ҳўжалик органлари ўринини босишдан воз кечмоқдалар, иқодий изиланиш ишларига бораётган шaroитларда оғизда эмас, балки амалда сиесий рақобарлик органлари сифатида ҳаражат қилишга иштирокчилар.

Семинарда барча шаҳар ва район партия комитетлари учун партиянинг ҳозирги қадрлар сиебатини амалга ошириш энг муҳим йўналиш билан мустаҳкамлаш учун кўп иш қилинди. Бу ишнинг самараси аввало социал-муқосдий ривожланишда баъзи иқодий ўзгаришларда, республикадаги маънавий

Ўзбекистон ССР Давлат статистика комитетининг ақбороти

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТАРМОҚЛАРИ ХОДИМЛАРИНИНГ МЕХНАТГА ҲАҚ ТўЛАШНИНГ ЯНГИ ШAROИТИГА ЎТКАЗИЛИШИ НАТИЖАЛАРИ ТўГРИСИДА

Table with 4 columns: Республикада жами санаот қишлоқ ҳўжалиги совхозлар ўрмон ҳўжалиги транспорт темир йўл денгиз йўли автомобиль алоқа қуриш уй-жой-коммунал ҳўжалиги ва ақолга маъшият хизмат бошқа тармоқлар. Rows show 1989 йилнинг 1 январига қадар 1425,4 миң киши меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шaroитига ўтказилди, бу янги шaroитга ўтказилиши керак бўлган жами кишиларнинг 49,7 — процентини ташкил этади.

